

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права
Кафедра історії

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
АРХЕОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти	Перший рівень
Спеціальність: освітня програма	014 Середня освіта: Середня освіта (Історія)

Затверджено рішенням Ради з якості ННП

Голова Ради з якості ННП
Стогова Ольга Володимирівна

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Нестеренко Вадим Анатолійович

Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра історії	Завідувач кафедри Дегтярьов Сергій Іванович
---	--

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Археологія
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут права. Кафедра історії
Розробник(и)	Нестеренко Вадим Анатолійович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 64 год. становить контактна робота з викладачем (32 год. лекцій, 32 год. практичних занять), 86 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Середня освіта (Історія)"
Передумови для вивчення дисципліни	Історія Стародавнього Світу, Історичне джерелознавство, Спеціальні історичні дисципліни, Історія Середніх віків
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення сучасного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань у галузі археології, характеристикою основних археологічних періодів, етапами і методами археологічних досліджень.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Вступ. Теоретико-методологічні засади курсу Предмет, завдання археології, етапи і методи археологічних досліджень. Типи археологічних пам'яток. Поняття про культурний шар та археологічну культуру. Археологічна періодизація. Основні етапи розвитку археологічної науки у світі і в Україні.

<p>Тема 2 Палеоліт і мезоліт</p> <p>Ранній і середній палеоліт. Пізній палеоліт. Зміни в матеріальній і духовній культурі. Мезоліт: матеріальна культура, господарство, соціальний лад. Культурно-територіальне членування пам'яток мезоліту в Україні.</p>
<p>Тема 3 Неоліт та енеоліт</p> <p>Характеристика неолітичної доби. Зони неолітичних культур в Європі. Неолітичні культури в Україні. Характерні риси енеоліту. Перший суспільний поділ праці. Землеробські культури Правобережжя та Подністров'я. Скотарсько-землеробські племена Волині, Поділля й Закарпаття. Скотарські культури степової зони та Криму.</p>
<p>Тема 4 Бронзовий вік</p> <p>Загальна характеристика епохи бронзи. Культури лісостепового Правобережжя, Полісся, Волині й Прикарпаття. Культури Північного Причорномор'я, Приазов'я та Лівобережжя. Культури Закарпаття.</p>
<p>Тема 5 Ранній залізний вік</p> <p>Загальна характеристика раннього залізного віку. Передскіфські культури в Україні. Археологічні пам'ятки скіфської доби. Сарматський час. Пізньоскіфські пам'ятки у пониззі Дніпра і в Криму.</p>
<p>Тема 6 Античні держави Північного Причорномор'я</p> <p>Загальна характеристика соціально-економічного і політичного укладу й початок досліджень. Березань та Ольвія. Тіра і Ніконій. Херсонес і Керкінітіда. Боспорська держава.</p>
<p>Тема 7 Ранні слов'яни</p> <p>Перші відомості про ранніх слов'ян. Зарубенецька культура. Поєнешті-лукашівська та Пшеворська культури. Латенська та Липицька культури. Черняхівська культура. Культура карпатських курганів та Київська культура.</p>
<p>Тема 8 Східні слов'яни у другій половині I тис.</p> <p>Східні слов'яни у V-VII ст. (Корчацько-празька, Пеньківська, Колочинська культури). Слов'янські племінні союзи часів утворення Давньоруської держави (Лука-Райковецька, Волинцівська, Роменська культури).</p>
<p>Тема 9 Археологічні пам'ятки Київської Русі</p> <p>Городища, селища, могильники. Давньоруські міста (Археологічні пам'ятки Києва, Переяслава, Вишгорода, Білгорода, Роденя, Юр'єва, Воїня, Чернігова, Новгород-Сіверського, Любеча, Путивля, Галича, Пліснеська, Звенигорода, Львова, Василіва, Хотина, Бакоти, Кам'янця, Ушиці, Володимира). Археологічні пам'ятки часів Київської Русі на території Сумщини.</p>
<p>Тема 10 Археологічні пам'ятки Півдня України IX-XIII ст.</p> <p>Салтівська (салтівсько-маяцька) культура. Пам'ятки кочових племен Подніпров'я. Пам'ятки середньовічного Білгород-Дністровського й Криму.</p>

Тема 11 Пам'ятки козацьких часів Дослідження Запорізьких Січей. Замки і фортеці. Археологія ремесел.
Тема 12 Методи польової археології Археологічні розвідки. Розкопки давніх поховань. Розкопки давніх поселень. Правила обліку знахідок і реєстрації споруд. Первинна консервація знахідок. Польова документація. Топографія у польових археологічних дослідженнях. Функціонування та життєзабезпечення польового табору. Правила безпеки.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	знати історію становлення археології; періодизацію й основні етапи розвитку людської цивілізації (палеоліт, мезоліт, неоліт, енеоліт, доба бронзи, ранній залізний вік) і їх пам'ятки на території України
РН2	визначати характерні риси основних археологічних культур на території України, їх еталонних пам'яток
РН3	вміти реконструювати події минулого на основі історичних джерел (археологічних пам'яток) і напрацювань історіографії
РН4	вміти застосовувати отримані практичні знання під час польових археологічних досліджень, камеральної обробки археологічного матеріалу, під час проведення реконструктивно-теоретичної роботи

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 014 Середня освіта:

ПР1	Виявляти системне мислення, встановлювати взаємозв'язки між історичними процесами на локальному, європейському, глобальному рівнях у контексті відповідних епох.
ПР2	Висвітлювати історичний процес об'єктивно на основі різноманітних джерел, трактувань; виважено представляти контроверсійні та суперечливі теми; виявляти стійкість до маніпуляції суспільною свідомістю навколо історичних подій та їх інтерпретацій; розуміти соціальні наслідки зловживання історією.
ПР3	Аналізувати загальні й специфічні риси розвитку історії України та всесвітньої історії, характеризувати різноманіття культур і національних спільнот; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських, європейських і національних цінностей.
ПР4	Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.
ПР5	Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій і використовувати ці знання у професійній діяльності.

ПР6	Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.
ПР7	Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.
ПР8	Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.
ПР9	Застосовувати сучасні методиками у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.
ПР11	Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та педагогіки.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН7	Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.
СН11	Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Вступ. Теоретико-методологічні засади курсу	
Лк1 "Вступ. Теоретико-методологічні засади курсу" (денна)	Предмет, завдання археології, етапи і методи археологічних досліджень. Типи археологічних пам'яток. Поняття про культурний шар та археологічну культуру. Археологічна періодизація. Основні етапи розвитку археологічної науки у світі і в Україні.
СЗ1 "Тема 1. Вступ. Теоретико-методологічні засади курсу" (денна)	1. Предмет, завдання археології, етапи і методи археологічних досліджень. 2. Типи археологічних пам'яток. Поняття про культурний шар та археологічну культуру. Археологічна періодизація. 3. Основні етапи розвитку археологічної науки у світі і в Україні.
Тема 2. Палеоліт і мезоліт	
Лк2 "Палеоліт і мезоліт" (денна)	Ранній і середній палеоліт. Пізній палеоліт. Зміни в матеріальній і духовній культурі. Мезоліт: матеріальна культура, господарство, соціальний лад. Культурно-територіальне членування пам'яток мезоліту в Україні.
СЗ2 "Палеоліт і мезоліт" (денна)	1. Ранній і середній палеоліт. 2. Пізній палеоліт. Зміни в матеріальній і духовній культурі. 3. Мезоліт: матеріальна культура, господарство, соціальний лад. 4. Культурно-територіальне членування пам'яток мезоліту в Україні.

<p>Тема 3. Неоліт та енеоліт</p>
<p>Лк3 "Неоліт та енеоліт" (денна)</p> <p>Характеристика неолітичної доби. Зони неолітичних культур в Європі. Неолітичні культури в Україні. Характерні риси енеоліту. Перший суспільний поділ праці. Землеробські культури Правобережжя та Подністров'я. Скотарсько-землеробські племена Волині, Поділля й Закарпаття. Скотарські культури степової зони та Криму.</p>
<p>СЗ3 "Неоліт та енеоліт" (денна)</p> <p>1. Характеристика неолітичної доби. Зони неолітичних культур в Європі. 2. Неолітичні культури в Україні. 3. Характерні риси енеоліту. Перший суспільний поділ праці. 4. Землеробські культури Правобережжя та Подністров'я. 5. Скотарсько-землеробські племена Волині, Поділля й Закарпаття. 6. Скотарські культури степової зони та Криму.</p>
<p>Тема 4. Бронзовий вік</p>
<p>Лк4 "Бронзовий вік" (денна)</p> <p>Загальна характеристика епохи бронзи. Культури лісостепоного Правобережжя, Полісся, Волині й Прикарпаття. Культури Північного Причорномор'я, Приазов'я та Лівобережжя. Культури Закарпаття.</p>
<p>СЗ4 "Бронзовий вік" (денна)</p> <p>1. Загальна характеристика епохи бронзи. 2. Культури лісостепоного Правобережжя, Полісся, Волині й Прикарпаття. 3. Культури Північного Причорномор'я, Приазов'я та Лівобережжя. 4. Культури Закарпаття.</p>
<p>Тема 5. Ранній залізний вік</p>
<p>Лк5 "Ранній залізний вік" (денна)</p> <p>Загальна характеристика раннього залізного віку. Передскіфські культури в Україні. Археологічні пам'ятки скіфської доби. Сарматський час. Пізньоскіфські пам'ятки у пониззі Дніпра і в Криму.</p>
<p>СЗ5 "Ранній залізний вік" (денна)</p> <p>1. Загальна характеристика раннього залізного віку. Передскіфські культури в Україні. 2. Археологічні пам'ятки скіфської доби. 3. Сарматський час. 4. Пізньоскіфські пам'ятки у пониззі Дніпра і в Криму.</p>
<p>Тема 6. Античні держави Північного Причорномор'я</p>
<p>Лк6 "Античні держави Північного Причорномор'я" (денна)</p> <p>1. Загальна характеристика соціально-економічного і політичного укладу й початок досліджень. 2. Березань та Ольвія. 3. Тіра і Ніконій. 4. Херсонес і Керкінітіда. 5. Боспорська держава.</p>

<p>С36 "Античні держави Північного Причорномор'я" (денна)</p> <p>1. Загальна характеристика соціально-економічного і політичного укладу й початок досліджень. 2. Березань та Ольвія. 3. Тіра і Ніконій. 4. Херсонес і Керкінітіда. 5. Боспорська держава.</p>
<p>Тема 7. Ранні слов'яни</p>
<p>Лк7 "Ранні слов'яни" (денна)</p> <p>Ранні слов'яни Перші відомості про ранніх слов'ян. Зарубенецька культура. Поєнешті-лукашівська та Пшеворська культури. Латенська та Липицька культури.</p>
<p>Лк8 "Ранні слов'яни" (денна)</p> <p>Черняхівська культура. Культура карпатських курганів та Київська культура.</p>
<p>С37 "Ранні слов'яни" (денна)</p> <p>1. Перші відомості про ранніх слов'ян. Зарубенецька культура. 2. Поєнешті-лукашівська та Пшеворська культури. 3. Латенська та Липицька культури.</p>
<p>С38 "Ранні слов'яни" (денна)</p> <p>1. Черняхівська культура. 2. Культура карпатських курганів. 3. Київська культура.</p>
<p>Тема 8. Східні слов'яни у другій половині I тис.</p>
<p>Лк9 "Східні слов'яни у другій половині I тис." (денна)</p> <p>Східні слов'яни у V-VII ст. (Корчацько-празька, Пеньківська, Колочинська культури).</p>
<p>Лк10 "Східні слов'яни у другій половині I тис." (денна)</p> <p>Слов'янські племінні союзи часів утворення Давньоруської держави (Лука-Райковецька, Волинцівська, Роменська культури).</p>
<p>С39 "Східні слов'яни у другій половині I тис." (денна)</p> <p>1. Корчацько-празька культура. 2. Пеньківська культура. 3. Колочинська культура.</p>
<p>С310 "Східні слов'яни у другій половині I тис." (денна)</p> <p>1. Лука-Райковецька культура. 2. Волинцівська культура. 3. Роменська культура.</p>
<p>Тема 9. Археологічні пам'ятки Київської Русі</p>
<p>Лк11 "Археологічні пам'ятки Київської Русі" (денна)</p> <p>Городища, селища, могильники. Давньоруські міста (Археологічні пам'ятки Києва, Переяслава, Вишгорода, Білгорода, Роденя, Юр'єва, Воїня, Чернігова, Новгород-Сіверського, Любеча)</p>

<p>Лк12 "Археологічні пам'ятки Київської Русі" (денна)</p> <p>Давньоруські міста (Археологічні пам'ятки Галича, Пліснеська, Звенигорода, Львова, Василіва, Хотина, Бакоти, Кам'янця, Ушиці, Володимира). Археологічні пам'ятки часів Київської Русі на території Сумщини.</p>
<p>СЗ11 "Археологічні пам'ятки Київської Русі" (денна)</p> <p>1. Городища, селища, могильники. 2. Давньоруські міста (Археологічні пам'ятки Києва, Переяслава, Вишгорода, Білгорода, Роденя, Юр'єва). 3. Археологічні дослідження Воїня, Чернігова, Новгород-Сіверського, Любеча.</p>
<p>СЗ12 "Археологічні пам'ятки Київської Русі" (денна)</p> <p>1. Археологічні пам'ятки Галича, Пліснеська, Звенигорода, Львова, Василіва, 2. Археологічні дослідження Хотина, Бакоти, Кам'янця, Ушиці, Володимира. 3. Археологічні пам'ятки часів Київської Русі на території Сумщини.</p>
<p>Тема 10. Археологічні пам'ятки Півдня України IX-XIII ст.</p>
<p>Лк13 "Археологічні пам'ятки Півдня України IX-XIII ст." (денна)</p> <p>Салтівська (салтівсько-маяцька) культура. Пам'ятки кочових племен Подніпров'я. Пам'ятки середньовічного Білгород-Дністовського й Криму.</p>
<p>СЗ13 "Археологічні пам'ятки Півдня України IX-XIII ст." (денна)</p> <p>1. Салтівська (салтівсько-маяцька) культура. 2. Пам'ятки кочових племен Подніпров'я. 3. Пам'ятки середньовічного Білгород-Дністовського й Криму.</p>
<p>Тема 11. Пам'ятки козацьких часів</p>
<p>Лк14 "Пам'ятки козацьких часів" (денна)</p> <p>Дослідження Запорізьких Січей. Замки і фортеці. Археологія ремесел.</p>
<p>СЗ14 "Пам'ятки козацьких часів" (денна)</p> <p>1. Дослідження Запорізьких Січей. 2. Замки і фортеці. 3. Археологія ремісництва.</p>
<p>Тема 12. Методи польової археології</p>
<p>Лк15 "Методи польової археології" (денна)</p> <p>Археологічні розвідки. Розкопки давніх поховань. Розкопки давніх поселень. Правила обліку знахідок і реєстрації споруд.</p>
<p>Лк16 "Методи польової археології" (денна)</p> <p>Первинна консервація знахідок. Польова документація. Топографія у польових археологічних дослідженнях. Функціонування та життєзабезпечення польового табору. Правила безпеки.</p>
<p>СЗ15 "Методи польової археології" (денна)</p> <p>1. Археологічні розвідки. 2. Розкопки давніх поховань. 3. Розкопки давніх поселень. 4. Правила обліку знахідок і реєстрації споруд.</p>

СЗ16 "Методи польової археології" (денна)

1. Первинна консервація знахідок. Польова документація. 2. Топографія у польових археологічних дослідженнях. 3. Функціонування та життєзабезпечення польового табору. Правила безпеки.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Практикоорієнтоване навчання
МН3	Самостійне навчання

Лекції надають студентам теоретичну основу знань з археології, а саме: історію становлення археології; періодизацію й основні етапи розвитку людської цивілізації (палеоліт, мезоліт, неоліт, енеоліт, доба бронзи, ранній залізний вік) і їх пам'ятки на території України (РН 1); розуміння проблематики ролі й місця людини в історичному процесі (РН 2). Лекції доповнюються семінарськими заняттями, що дозволяє студентам застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН 3, РН 4, РН 5). Демонстрація презентацій дозволяє візуалізувати й краще сприймати навчальний матеріал. Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій, семінарських занять. Під час підготовки студенти розвиватимуть навички критичного та аналітичного мислення, синтезу навчальної теорії та практичних дій. Здатність критично усвідомлювати взаємозв'язок між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.

- участь в груповій роботі; -здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до семінарського заняття
НД2	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД3	Інтерактивні лекції

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$

Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами на семінарських заняттях	В ході проведення семінарського заняття викладач проводить опитування згідно плану заняття. В ході розгляду питання викладач може ставити додаткові проблемні або уточнюючі запитання та/або коментувати судження сформульовані здобувачем.	В ході проведення заняття.	Здобувач відповідає на запитання викладача з обґрунтуванням власних тез.
МФО2 Робота студента на семінарських заняттях (доповідь, доповнення, рецензування тощо)	Здобувач виголошує завчасно підготовану доповідь відповідно до питання плану, що розглядається. Крім того, він може робити доповнення по тих питаннях, доповіді по яких виголошують інші здобувачі, брати участь в дискусіях, рецензувати доповіді інших.	В ході заняття.	Активна робота здобувача на занятті оцінюється викладачем.

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Підсумковий контроль: екзамен	Екзамен проводиться у формі он-лайн або письмового тестування.	Графік екзаменів складається навчальною частиною і доводиться здобувачам заздалегідь (розклад).	Перед екзаменом передбачена консультація з викладачем (згідно розкладу).
МСО2 Оцінювання письмових робіт	Після завершення певної теми викладачем можуть бути запропоновані характеру з метою перевірки знань здобувача.	В ході проведення занять.	Результати оголошуються викладачем після перевірки.

МСО3 Опитування викладача та обговорення проблемних питань	Проблемне навчання передбачає послідовні й цілеспрямовані пізнавальні завдання, які студенти розв'язують під керівництвом викладача. Обговорення завдань має методолгічно-практичний характер і потребує роздумів, викликає в здобувачів пізнавальний інтерес, спирається на попередній досвід.	практичні заняття	коментарі викладача, доповнення студентів
---	---	-------------------	---

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення		100 балів	
МСО1. Підсумковий контроль: екзамен		40	
		40	Ні
МСО2. Оцінювання письмових робіт		20	
		20	Ні
МСО3. Опитування викладача та обговорення проблемних питань		40	
		40	Ні

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних (40 балів) і письмових (40 балів) опитувань та індивідуальних презентацій (20 балів). Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Після вивчення дисципліни проводиться додатковий семестровий контроль, який проводиться в письмовій формі.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН3	Інтернетресурси

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Археологія України: Курс лекцій: Навч. посібник / за ред. Л. Л. Залізняка. Київ: Либідь, 2020. 504 с.
2	Методичні вказівки до практичних занять і питання до самостійної роботи з курсу «Археологія» / укладач: В. А. Нестеренко. Суми : Сумський державний університет, 2022. 40 с.

3	5120 Методичні вказівки до проходження навчальної практики з курсу «Археологія»/ Суми: СумДУ, 2021. 29 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
4	Журнал "Археологія" / http://www.vgosau.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=93&Itemid=171
5	Закон України «Про охорону археологічної спадщини». http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1626-15
6	Спілка археологів України (монографії, підручники) / http://vgosau.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=95&Itemid=172
7	Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини. http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/PDF/Ukrainian/143-Ukrainian.pdf

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
денна форма навчання												
1	Вступ. Теоретико-методологічні засади курсу	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
2	Палеоліт і мезоліт	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
3	Неоліт та енеоліт	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
4	Бронзовий вік	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
5	Ранній залізний вік	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
6	Античні держави Північного Причорномор'я	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
7	Ранні слов'яни	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
8	Східні слов'яни у другій половині I тис.	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
9	Археологічні пам'ятки Київської Русі	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
10	Археологічні пам'ятки Півдня України IX-XIII ст.	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
11	Пам'ятки козацьких часів	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
12	Методи польової археології	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
Контрольні заходи												
1	екзамен	30	0	0	0	0	30	0	0	0	30	0
Індивідуальні завдання												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	інші індивідуальні завдання	40	0	0	0	0	40	0	0	0	0	40
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>64</i>	<i>32</i>	<i>32</i>	<i>0</i>	<i>86</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>0</i>	<i>30</i>	<i>40</i>

	<p style="text-align: center;">РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Археологія»</p> <p>Ступінь вищої освіти Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл Спеціальність: освітня програма 014 Середня освіта: Середня освіта (Історія) Рік навчання 2024 Тривалість один семестр Форма навчання денна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Нестеренко Вадим Анатолійович
Контактна інформація викладача	+380666126801 nva2008@ukr.net
Час та місце проведення консультацій	кожний вівторок ауд. Н-213 15.00-16.00
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	Google Meet
Посилання на си́лабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/course/dca54d02e65af3b1493fabc2a6b301fe4696114
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	+380666126801 nva2008@ukr.net

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування.

Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням

підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перекладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань навчальної дисципліни

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних обставин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі).

Політика щодо дедлайнів та перекладання

Роботи, які здаються з порушенням строків без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модульних контрольних робіт відбувається з дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

Критерії оцінювання

Політика оцінювання

Методи (види) сумативного підсумкового контролю: Усне опитування – 40 балів, звіт за результатами виконання практичних робіт (звіт-конспект) – 20 балів, оцінювання письмових робіт – 40 балів. Шкала та критерії оцінювання: Усне опитування і оцінювання письмових робіт: 0-23 балів – незадовільне виконання; 24-29 балів – непогано, але зі значною кількістю помилок; 30-36 - загалом правильна відповідь з певною кількістю помилок; 37-40 – відмінне виконання завдань з незначною кількістю помилок. Звіт за результатами виконання практичних робіт: 0-11 балів – незадовільне виконання; 12-14 балів – непогано написаний звіт-конспект, але зі значною кількістю помилок; 15-18 - загалом правильні записи у конспекті з певною кількістю помилок; 37-40 – відмінне написаний конспект з незначною кількістю помилок. Умови допуску до контрольних заходів: до підсумкового контролю у формі письмового тестування допускається студент, який набрав 35 і більше рейтингових балів, якщо менше 35 балів – отримує оцінку «незадовільно», що передбачає повторне складання або повторне вивчення курсу.